

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 1/9

FACULTATEA MEDICINĂ

PROGRAM DE STUDII 0912.1 MEDICINĂ

DEPARTAMENTUL MEDICINĂ INTERNĂ DISCIPLINA DE MEDICINĂ INTERNĂ – SINTEZE CLINICE

APROBATĂ

la ședința Comisiei de asigurare a calității și
evaluării curriculare facultatea de Medicină 1
Proces verbal Nr. 7 din 15.03.2017

Președinte dr. hab.șt. med., conf. univ.

Suman Serghei _____

APROBATĂ

la ședința Consiliului Facultății de Medicină 1
Proces verbal Nr. 6 din 20.03.2017

Decanul Facultății de Medicină 1,
dr. șt. med., conf.univ.

Gheorghe Plăcintă _____

APROBATĂ

la ședința Disciplinei Medicină internă – Sinteze
clinice

Proces verbal Nr. 3 din 23.10.2017

Șef disciplină, dr. hab. șt. med., prof. univ.,

Sergiu Matcovschi _____

CURRICULUM

DISCIPLINA MEDICINĂ INTERNĂ – SINTEZE CLINICE

Studii integrate

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

Chişinău, 2017

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 2/9

I. PRELIMINARII

- ✓ **Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialității**

Medicina internă este o disciplină medicală clinică integrativă, interdisciplinară, corectivă, studierea căreia la etapa universitară va permite crearea abilităților necesare pentru a sugera și susține un diagnostic corect pe baza anamnezei, examenului clinic și paraclinic, însușirea noțiunilor necesare pentru diagnostic diferențial și crearea deprinderilor necesare pentru a soluționa situațiile de urgență, însușirea elementelor de profilactică și tratament a bolilor interne.

- ✓ **Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională:**

Consolidarea cunoștințelor fundamentale ce țin de patologia organelor interne și implementarea lor în practică; cunoașterea evoluției, diagnosticului, tratamentului oportun și profilaxiei bolilor interne, dezvoltarea raționamentului clinic și sintezei medicale - elemente definitorii în pregătirea oricărui medic.

- ✓ Limba/limbile de predare a disciplinei: română, engleză.;
- ✓ Beneficiari: studenții anului 6, facultatea de Medicină 1 și 2, specialitatea Medicină.

II. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

III.

Codul disciplinei	S.11.O.108; S.12.O.113		
Denumirea disciplinei	Medicină internă – Sinteze clinice		
Responsabil de disciplină	dr. hab. șt. med., prof. univ. Sergiu Matcovschi		
Anul	6	Semestrul/Semestrele	11-12
Numărul de ore total, inclusiv:			180
Curs	20	Lucrări practice	45
Seminare	75	Lucrul individual	40
Forma de evaluare	C/C	Numărul de credite	6

IV. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

- **la nivel de cunoaștere și înțelegere:**
  - perfecționarea și consolidarea cunoștințelor în domeniul medicinei interne acumulate la anii 4 și 5, îmbogățirea și aprofundarea lor;
  - să cunoască variantelor atipice ale bolilor interne;
  - aprecierea corectă a datelor obținute în examenul nemijlocit al bolnavului în examenul de laborator și instrumental;
  - însușirea tacticii de diagnostic și tratament individual.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 3/9

- **la nivel de aplicare:**
  - aprecierea rezultatelor investigațiilor paraclinice și instrumentale;
  - îndeplinirea și redactarea documentelor medicale;
  - efectuarea de sine-stătător a examinării pacienților cu comorbidități multiple;
  - elaborarea proiectelor de cercetare științifică în domeniul medicinei interne.
- **la nivel de integrare:**
  - aprecierea importanței patologiei interne în contextul medicinei generale și integrării cu disciplinele conexe medicale;
  - aprecierea evoluției proceselor fiziologice, etiologia și fiziopatologia proceselor patologice ale adultului;
  - dezvoltarea în continuare a raționamentului clinic, având la bază principiile de diagnostic sindromal, diagnostic diferențial intersindromal, al diverselor forme nozologice și tratament strict individualizat;
  - abordarea creativă a problemelor medicinei interne;
  - deducerea interrelației între medicina internă și alte discipline medicale (fiziologie, oncologie, endocrinologie etc.);
  - aptitudinea de a evalua și autoevalua obiectiv cunoștințele în domeniu;
  - consolidarea cunoștințelor și acumularea experienței de diagnostic, diagnostic diferențial și tratament în bolile interne;
  - aptitudinea de a însuși noile realizări în disciplina medicină internă.

V. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Pentru însușirea bună a disciplinei Medicină internă – sinteze clinice sunt necesare cunoștințe profunde în domeniul disciplinelor studiate la anii precedenți (semiologie medicală, medicină internă, fiziologie, oncologie, endocrinologie etc.).

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 4/9

VI. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR*Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual*

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	LP/S	Lucru individual
1.	Diagnosticul diferențial în sindromul de condensare pulmonară.	1	6	
2.	Diagnosticul diferențial în sindromul bronhoobstructiv.	1	6	
3.	Diagnosticul diferențial și tratamentul afecțiunilor pulmonare diseminate.	1	6	
4.	Diagnosticul diferențial în revărsatul pleural.	1	6	
5.	Diagnosticul diferențial în alergoze.	1	6	
6.	Insuficiența cardiacă acută și cronică.	1	6	
7.	Diagnosticul diferențial în durerea toracică.	1	6	
8.	Deregări de ritm și conducere.	1	6	
9.	Deregări de ritm și conducere.	1	6	
10.	Diagnosticul diferențial în hipertensiunea arterială.	1	6	
11.	Diagnosticul diferențial în afecțiuni necoronarogene ale miocardului.	1	6	
12.	Diagnosticul diferențial în disfagie.	1	6	
13.	Diagnosticul diferențial în disfuncțiile intestinale.	1	6	
14.	Diagnosticul diferențial în hepatomegalie.	1	6	
15.	Diagnosticul diferențial în sindromul icteric.	1	6	
16.	Diagnosticul diferențial în hipertensiunea portală și complicațiile ei.	1	6	
17.	Diagnosticul diferențial în sindromul articular.	1	6	
18.	Diagnosticul diferențial în afecțiunile țesutului conjunctiv.	1	6	
19.	Diagnosticul diferențial în sindromul febrei de etiologie necunoscută.	1	6	
20.	Diagnosticul diferențial în sindromul edematos.	1	6	
Total		20	120	40
			180	

VII. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI UNITĂȚI DE CONȚINUT**Obiective și unități de conținut**

Pentru fiecare temă prevăzută de programă se va urmări scopul ca studentul:

- să definească sindromul pus în discuție la fiecare temă;
- să cunoască:
  - detalierea sindromului, care cuprinde fiziopatologia, semiologia, metodele moderne de investigații, semnificația sindromului pentru diagnosticul nozologic;
  - maladiile ce se manifestă prin sindromul în cauză;
  - incidența, aspectele moderne de etiologie și patogenie ale bolilor discutate la fiecare temă;
  - diagnosticul clinic și paraclinic (de laborator și instrumental) al fiecărei entități nosologice cu argumentarea lui;
- să demonstreze abilitatea:
  - de a efectua diagnosticul clinic și paraclinic (de laborator și instrumental) al fiecărei entități nosologice cu argumentarea lui;

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 5/9

Obiective și unități de conținut

- de a efectua diagnosticul diferențial și argumentarea lui;
- de a întocmi diagnosticul clinic desfășurat (boala de bază, complicațiile și comorbiditățile);
- de a întocmi planul de examinare paraclinică cu argumentarea lui;
- de a întocmi planul de tratament personalizat (a bolii de bază și a comorbidităților) cu argumentarea lui;
- **să aplice:**
  - cunoștințele și deprinderile practice acumulate;
  - algoritmul de diagnostic, diagnostic diferențial și de tratament în eventualele stări de urgență;
  - cunoștințele ce țin de întocmirea documentației medicale (fișa de observație, epicriza de etapă, de transfer și de externare; extras din fișa de observație; fișa statistică).
- **să integreze** cunoștințele în domeniile disciplinelor fundamentale, preclinice și ale celor clinice.

VIII. COMPETENȚE PROFESIONALE (SPECIFICE (CS) ȘI TRANSVERSALE (CT)) ȘI FINALITĂȚI DE STUDIU

✓ Competențe profesionale

- Abordarea pacientului cu comorbidități multiple.
- Formularea corectă a și desfășurată a diagnosticului clinic.
- Efectuarea diagnosticului diferențial personalizat.
- Crearea planului de investigații ale pacientului.
- Prescrierea tratamentului individualizat (boala de bază + comorbidități).
- Întocmirea documentației medicale (fișa de observație, epicriza de etapă, transfer și externare, extras din fișa de observație, fișa statistică).
- Prezentarea cazurilor clinice individuale.

✓ Competențe transversale (CT)

- Perfecționarea capacității de autonomie decizională.
- Formarea atitudinii personale.
- Abilitatea de interacțiune socială, activitatea în grup cu diferite roluri.
- Perfecționarea aptitudinilor digitale.
- Dezvoltarea diferitor tehnici de învățare.
- Selectarea și analiza literaturii științifice pe marginea cazului clinic și formularea unor concluzii.

✓ Finalitățile disciplinei

- Să cunoască particularitățile evolutive a bolilor interne pe fondal de comorbidități.
- Să cunoască metodologia diagnosticului diferențial al bolilor interne.
- Să cunoască rolul investigațiilor clinice, de laborator și instrumentale în diagnosticul diferențial al bolilor interne.
- Să fie competent de a prescrie tratament personalizat la pacienții cu comorbidități multiple.
- Să fi capabil în deducerea interrelațiilor dintre medicina internă și alte discipline medicale (fiziologia, oncologia, hematologia etc.) efectuând sinteza clinică interdisciplinară.
- Să fi capabil de a însuși zilnic noile realizări ale medicinei interne.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ**Redacția: 06****Data: 20.09.2017****Pag. 6/9****IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI**

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu sursele informaționale:	Lecturarea prelegerii și materialul din manual la tema respectivă, cu atenție. Citirea întrebărilor din temă, care necesită o reflecție asupra subiectului. De făcut cunoștință cu lista surselor informaționale suplimentare la tema respectivă. De selectat sursa de informație suplimentară la tema respectivă. Citirea textului în întregime, cu atenție și scrierea conținutului esențial. Formularea generalizărilor și concluziilor referitoare la importanța temei/subiectului.	Capacitatea de a extrage esențialul; abilități interpretative; volumul muncii.	Pe parcursul modulului
2.	Lucrul cu materiale on-line	Studierea materialelor on-line de pe pagina WEB a disciplinei și de pe alte site-uri cu baze de date și literatură de specialitate.	Prezentarea rezultatelor la lucrările practice și seminarii	Pe parcursul modulului
3.	Aplicarea diferitor tehnici de învățare		Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența diferitor subiecte, nivelul de argumentare științifică, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, demonstrarea înțelegerii problemei, demonstrarea raționamentului clinic, a abilităților practice, formarea atitudinii personale	Pe parcursul modulului
4.	Activitatea de examinare a pacienților în timpul lucrărilor practice și a gărzilor.	Examenul pacienților, aprecierea corectă a datelor obținute în examenul nemijlocit al bolnavului, în examenul de laborator și instrumental; însușirea tacticii de diagnostic, diagnostic diferențial și tratament individual.	Formularea corectă și argumentarea diagnosticului, planului de investigații și de tratament al pacientului concret.	Zilnic, pe parcursul modulului
5.	Pregătirea și susținerea prezentărilor /referatelor.	Selectarea temei prezentărilor / referatelor și termenilor realizării. Recenzii colegi. Recenzii profesori.	Volumul de muncă, gradul de pătrundere în esența temei prezentării /referatului, nivelul de argumentare, calitatea concluziilor, elemente de creativitate, formarea atitudinii personale, prezentarea grafică, modalitatea de prezentare.	Pe parcursul modulului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

✓ *Metode de predare și învățare utilizate*

Disciplina Medicină internă – sinteze clinice este predată în manieră clasică: cu prelegeri și lucrări practice. La prelegeri va fi citit cursul teoretic. Lucrările practice constau din:

Tratarea bolnavilor. Studentul tratează zilnic 4-5 bolnavi sub controlul lectorului sau a unui ordinatori cu experiență. Completează fișele de observație, extrasele din fișele de observație, certificatele medicale și alte documente medicale. Prezintă pacienții la vizitele șefului de secție, conferențiarului, profesorului. Participă la examenele paraclinice (radiografie, endoscopie etc.) și consultațiile specialiștilor.

Zilnicele și alte note din foaia de observație urmează să fie controlate și semnate de lector sau ordinatorul clinicii.

Lectorul face vizita bolnavilor împreună cu fiecare student controlând măiestria studentului de a culege anamneza, de a examina fizic pacientul, de a completa fișa de observație clinică, de a formula diagnoza, de a indica tratamentul etc. O atenție deosebită se va acorda gândirii clinice, diagnosticului diferențial, tratamentului (electiunea medicamentului, dozele, receptura, evitarea polipragmaziei etc.).

Studentul studiază particularitățile evoluției bolii la bolnavii tratați și eficacitatea tratamentului.

în cazuri letale asistă la autopsie, participă la conferințele clinico-anatomice.

Seminarele. La seminare se discută și se analizează capitolele cele mai importante ale medicinei interne, precum sunt etiologia bolilor, fiziopatologia, tabloul clinic, diagnosticul și diagnosticul diferențial, tratamentul, profilaxia, expertiza capacității de muncă.

Lección decurge în formă de discuție, pe parcursul căreia lectorul apreciază cunoștințele studenților, le explică materialul neclar.

La finele fiecărui capitol discutat lectorul face o generalizare.

Analizarea cazurilor clinice. Pentru analiză vor fi selectați bolnavi cu boli, diagnosticul cărora este complicat, sau pacienți cu patologie rar întâlnită, ce prezintă interes teoretic și practic.

Vor fi analizate particularitățile evoluției bolii și cauzele evoluției atipice a maladei. Se va argumenta diagnosticul și se va face diagnosticul diferențial. Se va indica tratamentul cu argumentarea fiecărei indicații. Se va discuta profilaxia bolii și expertiza capacității de muncă.

Gărzile în clinică. Pe parcursul studiului disciplinei Medicină internă – sinteze clinice fiecare student face 2 gărzi în clinică, în timpul cărora, împreună cu medicul de gardă, face vizita de seară a bolnavilor, la necesitate corijează tratamentul, acordă ajutor medical de urgență, își perfecționează cunoștințele în domeniul diagnosticului și diagnosticului diferențial, își perfectează deprinderile practice etc.

La conferința matinală (a doua zi) raportează despre bolnavii spitalizați în ajun, schimbarea stării pacienților gravi și celor aflați sub supraveghere, acordarea asistenței medicale de urgență, lucrului personalului de gardă.

Conferințele clinice. Studenții participă activ la conferințele organizate conform planului clinicii cu rapoarte referative despre actualități în medicina internă, material ilustrativ, cu prezentarea bolnavilor cu patologii complicate în plan de diagnostic și diagnostic diferențial, cazuri întâlnite rar ce prezintă interes.

Activitatea didactică și de cercetare constă în pregătirea de către studenți a materialelor referative din diverse domenii ale medicinei interne, a materialelor ilustrative, a rapoartelor de sinteză, participarea cu comunicări la conferințe clinice, științifico-practice etc.

• *Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei):*

„Interviul de grup”; „Studiul de caz”; „Masa rotunda”.

Lucrări practice la patul bolnavului.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 8/9

- **Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)**

- ✓ **Curentă:** control frontal sau/și individual prin:

- interogatoriu;
- analiza studiilor de caz clinic;
- rezolvarea problemelor/cazurilor clinice;
- aplicarea testelor docimologice;
- lucrări de control.

La disciplina Medicină internă – sinteze clinice cunoștințele studenților vor fi evaluate zilnic, iar la finele fiecărei lecții practice va fi anunțată nota.

- ✓ **Finală:** colocviu diferențiat.

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	D
6,51-7,00	7	
7,01-7,50	7,5	C
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	B
8,51-8,00	9	
9,01-9,50	9,5	A
9,51-10,0	10	

Nota medie anuală și notele tuturor etapelor de examinare finală (asistate la calculator, testare, răspuns oral) - toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Medicina internă. Sub red. L. Gherasim. Vol. I-IV. Editura Medicală, București, 2003.
2. Harrison. Principii de medicină internă. Ed. a XIV-a. – București, 2001.
3. Harrison's Principles of Internal Medicine. 19th Edition. 2015.

CD 8.5.1 CURRICULUM DISCIPLINĂ

Redacția: 06

Data: 20.09.2017

Pag. 9/9

4. Protocoalele clinice naționale (ultimele ediții).

B. Suplimentară

1. Ambros F., Matcovschi S. Examenul clinic și argumentarea diagnosticului: Ghid pentru studenți și rezidenți. Chișinău: CEP Medicina, 2013. – 144 p.
2. Ambros F., Matcovschi S., Caproș Natalia, Dumitraș Tatiana. Clinical examination and a case history taking. Pocket guide. CEP “Medicina”, Chișinău, 2005.
3. Botnaru V. Pneumologie. Tipografia Centrală. Chișinău, 2009.
4. Botnaru V. Pneumonitele interstițiale idiopatice. Tipografia Centrală. Chișinău, 2007.
5. Botnaru V. Medicină internă. Breviar. Modulul Pneumologie. Tipografia Centrală. Chișinău, 2008.
6. Dumbrava Vlada-Tatiana. Bazele hepatologiei. Vol. I și II. Tipografia Sirius. Chișinău, 2010.
7. Babiuc C. Reumatologie clinică. Tipografia Centrală. Chișinău, 2010.
8. Dumitraș Tatiana, Matcovschi S., Cotov Tatiana. Tusea cronică. Elaborare metodică. Chișinău: S.n., 2015 (Tipogr. ”Print-Caro”). – 55 p.
9. Groppa Liliana. Compendiu de reumatologie = Справочник по ревматологии. Tipografia Sirius. Chișinău, 2009.
10. Botnaru V. Bolile cardiovasculare: Aspecte de diagnostic. Chișinău, 1997.
11. Botnaru V. Hipertensiunea arterială: Aspecte clinice. Chișinău, 1996.
12. Ботнару В. Очерки клинической кардиологии. Chișinau, 2003.
13. Matcovschi S., Țerna E. Explorările funcționale ale sistemului respirator. Chișinău, 2003 p.
14. Țerna Eudochia, Matcovschi S. Bronhopneumopatia obstructivă cronică. Chișinău, 2013. 34 p.